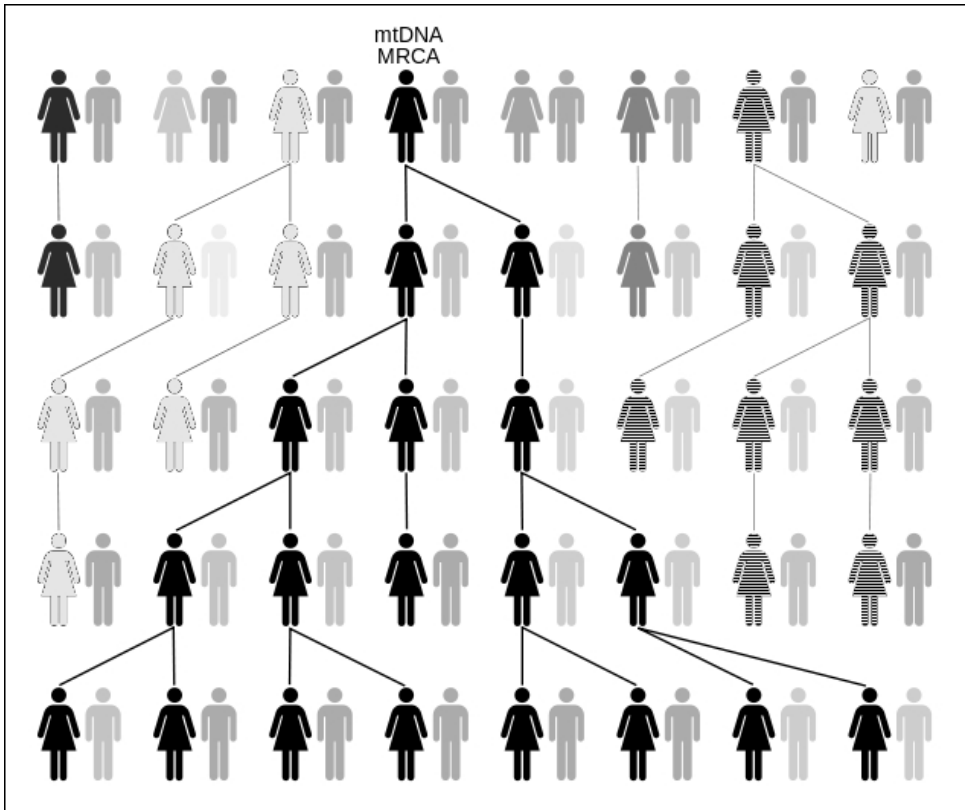

AMERSFOORT EN OMSTREKEN

Afdelingsfunctionarissen

Bestuur

Voorzitter: dhr. drs. ing. J.W. van Maren, Vlieterweg 108, 3925 GD Scherpenzeel
tel. 033 – 2778813 e-mail: voorzitter@amersfoorteo.ngv.nl

Secretaris
en Public Relations: dhr. A.C. van Herk, Herfsttuin 24, 3772 VJ Barneveld
tel. 06-53408994 e-mail: secretaris@amersfoorteo.ngv.nl

Penningmeester: dhr. drs. Th.H. van Veen, Poortersdreef 1, 3824 DL Amersfoort
tel. 033 – 4726015 e-mail: penningmeester@amersfoorteo.ngv.nl

Lid: dhr. ir. P. van Zuylen, Couwenhoven 9064, 3703 GE Zeist
tel. 030 – 6962658 e-mail: peter.van.zuijlen@gmail.com

Lid: vacature

Afdelingsafgevaardigden

Afgevaardigde: dhr. drs. ing. J.W. van Maren, voornoemd

Plaatsvervanger: dhr. H. Hooijer, Garietstraat 267, 3813 BM Amersfoort
tel. 033 – 4632621 e-mail: heimen.h.a@gmail.com

Lezingen en Activiteiten

Coördinator: dhr. ir. P. van Zuylen, voornoemd

Periodiek

Hoofdredacteur: dhr. A.C. van Herk, voornoemd

Redactieadres: redactie@amersfoorteo.ngv.nl

Eindredacteur: dhr. prof. dr. J.S. Kaastra, Slotlaan 337, 3701 GJ Zeist
tel. 030 – 6962934

Redacteuren: dhr. M. van de Krol, Marterhoeve 20, 3831 TA Leusden
tel. 033 – 4945110
dhr. drs. Th.H. van Veen, voornoemd
vacature

Verzending: mw. H.S.H. Koning-van Dalen

PR-ondersteuning mw. F.E.F. Schuitemaker-Frankefort, Zaagmolenhof 13, 3833 KT Leusden
tel. 033 – 4947948 e-mail: fschuite@xs4all.nl

Webmaster dhr. A.C. van Herk e-mail: webmaster@amersfoorteo.ngv.nl

Website <http://amersfoorteo.ngv.nl>

Twitter www.twitter.com/NGV_AFT

Facebook NGV Amersfoort

Omslag: Voorbeeld van de ontwikkeling van mitochondrisch DNA haplogroepen uit een populatie van 8 vrouwen in 5 generaties. Zie ook pag. 2.

Afbeelding: wikipedia.de

AMERSFOORT EN OMSTREKEN

*Uitgave van de Nederlandse Genealogische Vereniging
Afdeling Amersfoort en omstreken
opgericht 18 december 1971*

Verschijningsgebied de gemeenten Amersfoort, Baarn, Barneveld, Bunschoten, Ede, Eemnes, Ermelo, Harderwijk, Leusden, Nijkerk, Putten, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Soest, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Wageningen, Woudenberg en Zeist. Oplage 650.

Jaargang 24

januari 2015

nummer 1

Ten geleide

Namens de redactie wens ik u en de uwen een gezond en voorspoedig 2015. Afgelopen jaar hebben we weer een aantal mooie artikelen in ons periodiek kunnen plaatsen. Wellicht is uw belangstelling toegenomen om niet alleen de verhalen van de maandelijkse lezingen te lezen, maar om de lezing zelf mee te maken. U heeft dan de mogelijkheid om eventueel vragen over het onderwerp te stellen. In dit nummer leest u een korte introductie over de onderwerpen van de komende maanden. In het spreekuur *Stamboomonderzoek en familiegeschiedenis* dat op de 2^e donderdag van de maand wordt gehouden in Archief Eemland helpt een aantal ervaren genealogen u verder met het oplossen van uw vragen. Ik vraag nogmaals uw aandacht voor de vacature van redacteur (zie elders in dit blad). Een bezoek aan <http://amersfoortengv.nl> biedt u veel informatie.

Veel plannen voor 2015. De NGV 'van', 'voor' en 'door' leden! Uw bijdrage in het delen van bronnen of verhalen stellen we ook op prijs. Wij wensen u veel leesplezier en succes met uw genealogische activiteiten.

Arie van Herk, hoofdredacteur

Colofon

AMERSFOORT EN OMSTREKEN verschijnt in januari, april en september. De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de ondertekende stukken. Bij overname van gegevens uit deze uitgave wordt men verzocht de bron te vermelden.

Kopij voor het volgende nummer gaarne vóór 1 april 2015 inleveren

Voor nadere instructies zie <http://amersfoortengv.nl> onder menu Afd. blad.

AMERSFOORT EN OMSTREKEN wordt gratis aan de leden van de afdeling toegezonden. Anderen kunnen zich abonneren door betaling van € 7,- per jaar te storten op rekening NL85 INGB 0002 6663 78 ten name van Penningmeester NGV afdeling Amersfoort en omstreken onder vermelding van 'abonnement periodiek'.

Opmaak: L^AT_EX – Druk: Trepico bv, Hooglanderveen

Lezingen & Activiteiten

Genealogische activiteiten in de regio

Een overzicht van de bijeenkomsten voor de komende periode. Alle bijeenkomsten van onze NGV-afdeling en van de HCC! werkgroep Amersfoort vinden – tenzij anders vermeld – plaats in

**het Kerkelijk Centrum De Brug,
Schuilenburgerweg 2, 3816 TB in Amersfoort**

Onze middagbijeenkomsten beginnen om 14.00 uur en de avondbijeenkomsten beginnen steeds om 20.00 uur. De zaal is 's middags open vanaf 13.00 uur en 's avonds vanaf 19.00 uur zodat u in de gelegenheid bent om met de leden van het bestuur of de andere aanwezigen van gedachten te wisselen onder het genot van een kopje koffie of thee. De consumpties zijn voor eigen rekening. In de hal kunt u zelf de consumpties bestellen. De PR-medewerkers van onze afdeling verzorgen een informatietafel. Al onze bijeenkomsten zijn voor iedereen, leden van de NGV en belangstellenden, vrij toegankelijk.

De activiteiten van de Oudheidkundige Vereniging Flehite (OVF) en de HCC!genealogie in onze regio zijn afzonderlijk vermeld. Omdat sommige activiteiten van de OVF en de HCC! pas in een laat stadium nader ingevuld kunnen worden, verdient het ook aanbeveling om daarvoor regelmatig hun websites te raadplegen:

- <http://www.historisch-amersfoort.nl>
- <http://amersfoort.hcc-utrecht.nl>
- <http://www.hcc-veenendaal.nl/cms>

De activiteiten van HCC!genealogie zijn voor NGV-leden gratis toegankelijk. De OVF kan aan niet-leden een toegangsprijs vragen. Wij adviseren u in die gevallen altijd duidelijk te kennen te geven dat u komt als lid van de NGV!

Datum	Donderdag 8 januari 2015	NGV en Archief Eemland
Tijd	van 14.00 tot 16.00 uur	
Plaats	Studiezaal Archief Eemland	
Onderwerp	Spreekuur: Stamboomonderzoek en familiegeschiedenis	

Datum	Donderdag 15 januari 2015	De Brug – NGV
Tijd	van 20.00 tot 22.00 uur	
Plaats	Kerkelijk Centrum De Brug	
Onderwerp	Genealogie en nu op zoek naar DNA?	
Inleider	de heer Gerrit Woertman	

DNA kom je in de pers voortdurend tegen bij moordzaken en erfelijke ziektes. Wat moet je als genealoog nu met DNA? Met genealogie kom je meestal tot pakweg 1700, en dan stopt het vaak door ontbreken van schriftelijke bronnen in het archief.

- Maar waar komen die voorouders dan eerder vandaan?
- Is die persoon met dezelfde achternaam nu wel of niet familie?
- Die andere familie met een heel andere achternaam lijkt wel verwant, maar kan ik dat bewijzen?

- Mijn voorouder is een vondeling of de vader is onbekend, wat nu?

Sommige vragen zijn met een simpele DNA-test te beantwoorden. In deze lezing gaat Gerrit Woertman (www.dnagezocht.com) nader in op DNA. Wat kan er getest worden? Wat kost het? Hoe gaat zo'n test? Hoe ziet het resultaat eruit? En tenslotte een aantal praktische voorbeelden, waardoor er daarna wel of geen bewijs is voor een vermoeden.

Datum Donderdag 12 februari 2015 **NGV en Archief Eemland**
Tijd van 14.00 tot 16.00 uur
Plaats Studiezaal Archief Eemland
Onderwerp Spreekuur: Stamboomonderzoek en familiegeschiedenis

Datum Dinsdag 17 februari 2015 **De Brug – NGV**
Tijd van 20.00 tot 22.00 uur
Plaats Kerkelijk Centrum De Brug
Onderwerp WieWasWie
Inleider mevrouw Sytske Visscher (CBG)

Begin 2012 is het ons zo vertrouwde Genlias definitief vervangen door WieWasWie. Deze overstap ging niet zonder slag of stoot en werd ook niet door iedereen van harte verwelkomd. Inmiddels zijn we allemaal min of meer gewend geraakt aan de nieuwe database. Ook de hoeveelheid beschikbaar materiaal is vele malen groter dan in Genlias het geval was. Sytske Visscher, onderzoekmedewerkster bij het Centraal Bureau voor Genealogie, de beheerder van de website, komt ons uitleg geven over de uitgebreide zoekmogelijkheden en de toekomstplannen.

Datum Donderdag 12 maart 2015 **NGV en Archief Eemland**
Tijd van 14.00 tot 16.00 uur
Plaats Studiezaal Archief Eemland
Onderwerp Spreekuur: Stamboomonderzoek en familiegeschiedenis

Datum Donderdag 26 maart 2015 **De Brug – NGV**
Tijd van 20.00 tot 22.00 uur
Plaats Kerkelijk Centrum De Brug
Onderwerp Erochique
Inleider mevrouw Rosalien Fiedeldij Dop

Een lezing die op zoek gaat naar de geschiedenis van onze waarden en normen die wij hebben achter gesloten deuren. Spanning en opwinding, waar worden deze door veroorzaakt en wat hebben staat en kerk hiermee te maken? Soms waren de gedachten spannender dan de daad zelf. En soms waren het de gedachten waarvoor men al gestraft kon worden. Hoe is het zo gekomen? We gaan terug naar het moment dat het Romeinse Rijk net is gevallen en de Middeleeuwen beginnen. Leggen een reis af langs het bruisende paleisleven, langs de schrijvers van verboden literatuur, komen romantische ridders tegen en natuurlijk Shakespeare. We strelen de marmeren beelden van Michelangelo en bewonderen de etiquette van Koningin Victoria. Bij haar stopt onze reis in de hoop u een interessant

stukje geschiedenis op het gebied van erotiek te hebben verteld. De lezing wordt levendig gemaakt met prachtige afbeeldingen. Wees gerust, we houden het natuurlijk wel chique!

Datum Donderdag 9 april 2015 **NGV en Archief Eemland**
Tijd van 14.00 tot 16.00 uur
Plaats Studiezaal Archief Eemland
Onderwerp Spreekuur: Stamboomonderzoek en familiegeschiedenis

Datum Donderdag 16 april 2015 **De Brug – NGV**
Tijd van 20.00 tot 22.00 uur
Plaats Kerkelijk Centrum De Brug
Onderwerp Het bewaren waard
Inleider medewerker Archief Eemland

Vooraf aan de lezing vindt eerst een korte ledenvergadering plaats. De agenda voor deze afdelingsledenvergadering en het verslag van de vorige zijn te zijner tijd te vinden op internet <http://amersfoorteo.ngv.nl>. De agenda en de bijlagen liggen vóór aanvang van de vergadering eveneens ter inzage en er zijn ook meerdere exemplaren beschikbaar.

Op www.hetbewarenwaard.nl kunt u documenten uit uw schoenendoos online zetten. Want wie heeft er niet een verzameling foto's en andere waardevolle documenten op zolder liggen die u zorgvuldig in een schoenendoos bewaart? Archief Eemland vindt het zonde dat al die waardevolle documenten ongezien op zolders blijven liggen en roept u daarom op om de inhoud van uw schoenendoos online te delen met andere Amersfoorters. Dan zijn ze gelijk veilig bewaard voor de toekomst.

Datum Donderdag 7 mei 2015 **De Brug – NGV**
Tijd van 20.00 tot 22.00 uur
Plaats Kerkelijk Centrum De Brug
Onderwerp Met hond en hondenkar terug in de historie
Inleider de heer Bert Willemen

Tot ver in de jaren twintig van de 20e eeuw kwam de hondenkar vrij algemeen voor. De trekkracht van de hond bleek de mens goed van dienst te kunnen zijn. Ingespannen voor, onder of achter de kar liet de mens de hond voor hem werken. Allerlei lasten en vrachten werden per hondenkar vervoerd. Hondenkarren waren populair bij onder andere bakkers, boeren, groenteboeren, kruideniers, looiers, marskramers, melkventers, petroleumventers, schoenhandelaren, slaggers en visventers. Maar ook door de Nederlandse posterijen en het leger werden trekhonden ingezet. Officieel werd bij de PTT de hondenkar in 1912 ingevoerd maar in 1850 werden al honden gebruikt voor het vervoer van allerlei vrachten voor *tante POS*. En eind 19^e/begin 20^e eeuw werd de hond bij diverse onderdelen in het leger ingezet als koerier, bevoorrader, verkenner en trekdier.

Bert Willemen heeft als onderzoeker naar de geschiedenis van hond en hondenkar in de loop van de jaren veel kennis vergaard over dit verdwenen transportmiddel. Aan de hand van unieke, historische beelden vertelt hij over het gebruik ervan in de periode tussen 1850 en 1962; in elk geval ingrediënten genoeg voor een boeiend verhaal met fraaie plaatjes! Door middel van een speciale aangepaste PowerPointpresentatie en een soort mintoonstelling wordt ook geprobeerd de plaatselijke historie rond dit verdwenen transportmiddel te laten herleven.

Datum Donderdag 21 mei 2015 **NGV en Archief Eemland**
Tijd van 14.00 tot 16.00 uur
Plaats Studiezaal Archief Eemland
Onderwerp Spreekuur: Stamboomonderzoek en familiegeschiedenis

Agenda van de bijeenkomsten van:

HCC!genealogie, werkgroep Amersfoort – Elke derde maandag van de maand in het Kerkelijk Centrum De Brug, Schuilenburgerweg 2, 3816 TB in Amersfoort. Openingstijden: van 19.30 tot 22.30 uur.

HCC!genealogie, werkgroep Veenendaal – Elke vierde maandag van de maand in de Christelijke Scholengemeenschap, Sportlaan 11-13, 3905 AD in Veenendaal. Aanvang: 20.00 uur.

Hier kunt u terecht voor al uw computervragen, ook niet-genealogische. Voor meer informatie verwijzen wij u naar de HCC-websites <http://amersfoort.hcc-utrecht.nl> en <http://www.hcc-veenendaal.nl/cms>.

Ledenbestand

Nieuwe leden:

Dhr. M.T.K. de Vries	Leusden
Dhr. C. van de Haar	Baarn
Dhr. G.J. van de Kuilen	Amersfoort

Verhuisd naar andere afdeling:

Dhr. R. Schenk	Haarlem
----------------	---------

Overleden:

Dhr. T.G.J. Ridder	Nijkerk
--------------------	---------

Opzegging:

Dhr. I.J. Kuijpers	Ede
Mw. W.E. Polman-Lensink	Soesterberg

Van uw voorzitter

door Willem van Maren

Op 29 november 2014 hield de NGV haar Algemene Vergadering (de najaarsvergadering) in Driebergen. Er zijn twee belangrijke besluiten genomen. Ten eerste wordt de structuur van de vereniging enigszins gewijzigd. Functionele afdelingen houden op te bestaan en worden omgezet in interessegroepen. Het belang hiervan is dat de organisatie van de vereniging eenvoudiger wordt en dat er bij stemmingen geen dubbelstemmen meer zullen zijn. Hoewel dit laatste een onschuldig probleem lijkt heeft het in het verleden tot veel narigheid geleid. Verder is er besloten tot een contributieverhoging. De stijging van druk- en portokosten is de laatste tijd aanzienlijk geweest en zal in 2015 doorgaan. Ook is er achterstallig onderhoud in het Verenigingscentrum dat dringend aandacht vereist. Het hoofdbestuur heeft tal van zaken voortvarend aangepakt en de bijeenkomst verliep in een opvallend positieve en constructieve stemming.

Onlangs is Jelle Kaastra, de eindredacteur van deze afdelingsperiodiek, benoemd tot hoogleraar in de astronomie in Leiden. Hij hield een oratie over het onderwerp

Röntgendiagnostiek in de ruimte: lijnen in het heelal. Een boeiende en humoristische voordracht, ook al had ik de indruk dat sommige aanwezigen het niet helemaal konden volgen. Dit veranderde toen professor Kaastra aan het einde van zijn voordracht overstapte van de sterrenkunde naar de genealogie. Hij besprak zijn wetenschappelijke stamboom en vertelde over de lange reeks wetenschappers die hem waren voorgedaan. We hoorden bekende en beroemde namen van mensen als Minnaert, Lorentz, Van Swinden, Descartes, Van Kerkckhoven, Beza en nog veel meer. De reeks eindigde met de naam van Georgius Hermonymus, een Griek uit de vijftiende eeuw die onder anderen leermeester van Erasmus is geweest. Veel van deze voorgangers kenmerkten zich niet alleen door hun wetenschappelijk werk, maar ook door hun grote maatschappelijke betrokkenheid. Jelle mag trots zijn op deze indrukwekkende stamboom. Namens de NGV wens ik hem een even roemruchte positie toe in de wereld van de wetenschap.

De valkuil van naamsveranderingen

Lezing door dhr. mr. A.H.G. Verouden op donderdagavond 16 oktober 2014. Thijs van Veen doet verslag.

Na 14 mei 2009 (over belastingen en genealogie) en 9 februari 2010 (over onbekende vaders) was de heer Aad Verouden voor de derde keer als spreker in ons midden. Dit betekent dat wij graag naar zijn boeiende lezingen luisteren en ook deze keer was dat weer het geval.

De heer Verouden is een gepensioneerde fiscaal-jurist die enorm geniet van het oplossen van vastlopers. Bij onregelmatigheden

in het onderzoek leeft hij op. In zijn lezing gaf hij hiervan een groot aantal voorbeelden, vanuit het gehele land. In deze lezing betrof het telkens naamsveranderingen. Allereerst moeten we ons realiseren dat vóór 1811 iemand, in verschillende bronnen in dezelfde plaats, onder verschillende namen kan voorkomen. Soms wordt er een alias vermeld en komen we vanzelf weer op het goede spoor. Maar als dit ontbreekt wordt het toch weer

moeilijk. Vervolgens komt het veelvuldig voor dat een persoon in verschillende plaatsen ook onder verschillende plaatselijke namen bekend was. Soms heeft die persoon in zijn geboorteplaats al een familienaam. Maar deze wordt in zijn nieuwe vestigingsplaats vaak vervangen door de naam van zijn beroep of de familienaam van zijn vrouw. Ook de naam van zijn nieuwe woonhuis of van de boerderij waar hij intrekt, blijkt vaak reden tot naamswijziging te zijn. We moeten daarbij beseffen dat die nieuwe naam meestal niet door betrokkene zelf wordt aangenomen maar dat hem die door zijn leefomgeving wordt toebedeeld. Weer een ander probleem vormen de familienamen welke zijn afgeleid van plaats- of veldnamen. Als die naam in de plaats van onderzoek niet meer voorkomt, weet je per definitie dat je in de plaats of het gebied van de familienaam verder moet gaan zoeken. Daarbij zal allereerst naar de patroniemen moeten worden gekeken. Maar wees vooral niet verbaasd als er toch een oudere familienaam in die plaats blijkt te bestaan.

Zijn eigen stamreeks van 23 generaties van vader op zoon heeft tussen 1330 en 1661 tot vier maal toe een naamsverandering ondergaan. Een voorvader van de spreker, met de naam Rademaker, was twee keer getrouwd en beide keren heette zijn schoonvader Hendrik. In beide huwelijken werd een Hendrik geboren, vernoemd naar de schoonvaders, want ook de tweede schoonvader wilde uiteraard dat zijn dochter een zoon Hendrik kreeg. Twee Hendrikken in één gezin en dit werden Hendrik de oude en Hendrik de jonge. Een zoon van Hendrik de oude was 'van de oude' en dit werd de familienaam Verouden (ver betekent van de).

Met name in oude vissersplaatsen is vaak sprake van bijnamen. Zodanig zelfs dat de echte naam soms bij weinigen bekend is.

Een hele belangrijke bron om dergelijke vastlopers op te lossen zijn de belastingre-

gisters. De belastingregisters zijn veelal te raadplegen in de gemeentearchieven, aan de hand van de inventarissen van het oude archief. Wanneer iemand niet in de belastingregisters voorkomt (maar dit zal weinig gebeuren), dan kan men de gezochte persoon zoeken in de armenregisters. De belastingregisters zijn van grote waarde en helpen dikwijls om heel veel generaties aan je genealogie te kunnen vastknopen. Ook testamenten kunnen helpen een bewijs te leveren.

Een grappig voorbeeld van een naamsverandering betreft de familienaam Karlas. De voorvader was Karl As.

De familienaam werd veelal opgeschreven zoals hij werd uitgesproken en verstaan, of ontleend aan de woonplaats. De leefomgeving geeft je de naam. Spreker gaf ook aan dat verschillende dominees verschillende namen gaven, afhankelijk van hun eigen oorsprong: een dominee in Arnemuiden afkomstig uit Holland gaf andere namen dan een na hem in Arnemuiden volgende dominee afkomstig uit België.

In geval van een naamsverandering is het soms moeilijk de voorgaande generatie te vinden, maar is deze eenmaal gevonden, dan is de weg terug vaak heel logisch en verklaarbaar. De aanname van de naamsverandering moet natuurlijk wel onomstotelijk bewezen worden.

Spreker Aad Verouden gaf aan dat men onderzoeksproblemen aan hem mag voorleggen. Zijn e-mailadres is verouden@casema.nl.

We hebben weer genoten van een interessante lezing van een begenadigde spreker.

Bij het opzetten en onderzoeken van mijn eigen stamreeks (van de schrijver van dit verslag) blijkt de overgrootvader van mijn overgrootvader Claes Zakes te zijn. Hij leefde van 1747 tot 1831. Op 27-11-1811 ging hij in Oldeberkoop naar de schout van de gemeente Ooststellingwerf en nam de fa-

milienaam Deddigeburen aan voor zichzelf en voor zijn vijf zonen Zake, Alle, Meijne, Jacob en Albert. Deddigeburen was en is een buurtschap iets ten oosten van Oldeberkoop, in het zuidoosten van Friesland. Claes Zakes was getrouwd met Martjen Alles van Veen. Later blijken Zake en Meijne allebei Van Veen te heten, de familienaam van hun moeder, zonder dat er sprake is van een akte van naamsaanneming. Zoon Alle woonde ook in de Deddigeburen, oftewel in het Stellingwerfse dialect de Delleburen en zijn familienaam werd Delsma, dus de Del van de woonplaats Delleburen, gevolgd door het in Friesland gebruikelijke achtervoegsel sma. Het gehele nageslacht van deze Alle heeft echter de familienaam Delfsma, met een f ertussen. Zoon Jacob was bakker en heette later Bakker. Zoon Albert volgde wel de door zijn vader aangenomen familienaam, maar dan in de vorm van Dellingbuur, Dellingboer, Delleboer en Dellebuur.

Het gebruiken van de achternaam van de moeder is tegenwoordig geen uitzondering meer. Op http://nl.wikipedia.org/wiki/Nederlands_namenrecht staat het volgende:

Verkrijging van de geslachtsnaam

Gehuwde ouders mogen sinds 1 januari 1998 bij hun eerstgeboren kind kiezen voor de geslachtsnaam van de vader of de moeder. Het kiezen van de geslachtsnaam van de moeder gebeurt door middel van een gezamenlijke verklaring, die de ouders afleggen aan een ambtenaar van de burgerlijke stand. Hij of zij maakt vervolgens een akte van naamskeuze op (als de ouders vóór de aangifte van de geboorte hun gezamenlijke keuze verklaren) of vermeldt de naamskeuze in de geboortakte (als de ouders ter gelegenheid van de aangifte van de geboorte hun gezamenlijke keuze verklaren). Als de ouders niet kiezen, krijgt het kind van rechtswege de naam van de vader. Als het kind alleen in familierechtelijke betrekking tot de moeder staat, dan krijgt het kind de geslachtsnaam van de moeder. Als de vader het kind erkent, dan houdt het kind de geslachtsnaam van de moeder, tenzij de erkenner en de moeder tezamen kiezen voor de geslachtsnaam van de vader.

Een eenmaal gemaakte keuze geldt voor alle daarna geboren kinderen van dezelfde ouders.

Kastelen in de Gelderse Vallei

Lezing door Willem van Maren op dinsdag 4 november 2014. Samenvatting door de spreker.

Vanaf de elfde eeuw tot 1543 was de Gelderse Vallei het grensgebied tussen twee onafhankelijke staten, het Sticht en Gelre. Perioden van vrede en samenwerking werden regelmatig afgewisseld door tijden van onmin. Legertjes vielen dan elkaars territorium binnen en er waren ook veel plundertochten. De plattelandsbevolking had dikwijls zwaar te lijden onder deze oorlogshandelingen. Als militair steunpunt en ook voor persoonlijke bescherming zijn toen tientallen kasteeltjes en blokhuizen gebouwd. De weerbare huizen hadden meer functies dan

alleen een defensieve. Het representatieve aspect van een kasteeltje was in veel gevallen belangrijker dan de verdedigingsfunctie. Dit blijkt duidelijk bij een viertal kastelen die omstreeks 1400 bij Woudenberg zijn gebouwd. In de lezing werden de vele functies van de weerbare huizen besproken en daarna werd dieper ingegaan op het aspect van verdediging.

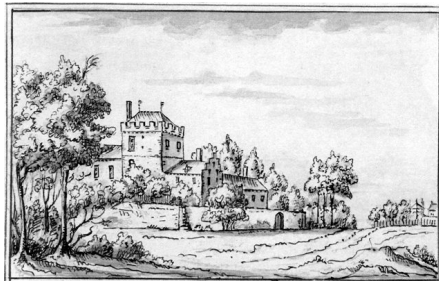
Aanvankelijk konden de versterkte huizen goed verdedigd worden. Door de komst van vuurwapens veranderde deze situatie en in de loop van de tijd verminderde de mi-

litaire betekenis steeds verder. De onveiligheid waartegen de kasteeltjes bescherming moesten bieden kon veroorzaakt worden door belegering van het kasteel. Veel vaker werd de bevolking echter lastig gevallen door rondtrekkende en plunderende leger-tjes. Een kasteelbewoner was daartegen wel redelijk goed beschermd, maar de gewone bevolking was altijd het slachtoffer. Verder was het onderlinge geweld ook veel groter dan tegenwoordig. Berekeningen tonen dat de kans om vermoord te worden zeventienhonderd jaar geleden twintig keer zo groot was als nu.

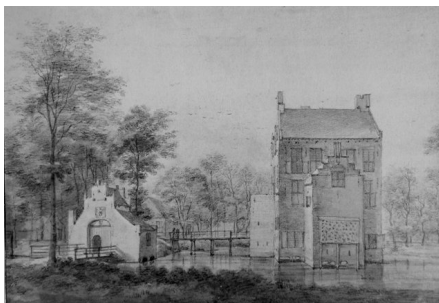
Door de voortgaande ontwikkeling van vuurwapens werden kasteeltjes steeds moeilijker te verdedigen. De oude dikke muren gaven niet langer voldoende bescherming. De afgenomen waarde van een kasteel als verdedigingswerk springt vooral in het oog als we de gebeurtenissen tijdens de Stichtse Burgeroorlog (1481–1483) analyseren. De meeste kastelen werden zonder slag of stoot overgegeven zodra er een legertje voor de poort stond.

Na de middeleeuwen hadden de weerbare huizen geen defensieve waarde meer. Sommige van de huizen werden verder uitgebouwd en dienden dan als woning voor een edelman, een functie die ze eerder meestal ook al hadden. De Vallei was echter een arm gebied en de meeste adel is uiteindelijk weggetrokken. In de provincie Utrecht kon een kasteel geassocieerd zijn als ridderhofstad. Het bezit van een ridderhofstad was één van de voorwaarden om in

de ridderschap zitting te kunnen nemen en dat gaf weer uitzicht op lucratieve functies. Dit verklaart waarom er in het Utrechtse deel van de Vallei nog enige tijd meer kasteeltjes hebben gestaan dan in het Gelderse deel. Na 1815 had de titel ridderhofstad geen betekenis meer en veel kastelen degradeerden tot steengroeve. Van de meeste huizen bleef uiteindelijk niets meer over dan een gracht en een herinnering.

De Glinthorst in de gemeente Barneveld. Negentiende-eeuwse tekening van C.A. Nairac naar een oudere tekening van Abraham de Haen jr of Cornelis Pronk, 1732 (Gemeente-archief Barneveld).

Groenewoude in de gemeente Woudenberg. Tekening van Roelant Roghman, 1647.

Stel je voor

Mijn naam is **Gerrit Johan (roepnaam Gert) van de Kuilen**. Ik ben geboren op 22 februari 1944 en gepensioneerd. Aanleiding voor mij om met genealogie te beginnen was dat ik benieuwd ben naar het geslacht Van de Kuilen uit de regio Nijkerk en Hoevela-

ken. Ik gebruik het programma Aldfaer. De laatst bekende naam is Wouter Willemsen, geboren ongeveer 1750. Daarna stopt het. Mijn doel is zo veel mogelijk gegevens te verzamelen van de stamboom Van de Kuilen.

Mijn naam is **M.T.K. (Maarten) de Vries**. Een erfenis was voor mij de aanleiding om met genealogie te beginnen. Mijn vader overleed in 1985. Hij was toen al tien jaar bezig de voorouders van hem en mijn moeder uit te zoeken. Mijn broer heeft die nalatenschap voortgezet. Toen hij in 2008 overleed, vond ik dat die nalatenschap niet onbeheerd kon blijven. Ik voegde de voorouders van mijn vrouw toe.

De namen die ik onderzoek zijn: De Vries, Karel, Joha, Van Asperen, Van Hoogstraten, Wernink, Boeke en Huidekoper. Al deze families zijn in de loop der jaren uitgewaaid over heel Nederland. Veel voorouders bewogen zich in zeer specifieke beroepen en daardoor milieus. Het is dus ook niet vreemd dat gedurende enkele generaties de voorouders zich vestigden in een bepaalde regio. Ik maak gebruik van het computer-genealogieprogramma My Heritage. Mijn

Mijn naam is **Cornelis (Kees) van de Haar** en ik ben 70 jaar. Mijn woonplaats is Baarn. Sinds 2005 ben ik gepensioneerd. Mijn beroep was politieambtenaar.

Een aantal jaren geleden hoorde ik dat in een aantal generaties de oudste zoon Cornelis heette. Dit vond ik zo interessant dat ik daar meer van wilde weten. Via internet ben ik gaan zoeken en heb daar een aantal voorvaderen gevonden.

In eerste instantie heb ik de gegevens verwerkt in de gratis versie van MyHeritage. Dit was wel prettig, omdat je reacties kreeg van andere MyHeritage-gebruikers.

Door omstandigheden heb ik enkele jaren geen aandacht kunnen besteden aan het onderzoeken.

Sinds een paar maanden heb ik de draad weer opgepakt. Toen bleek dat MyHeritage niet zo gebruiksvriendelijk voor mij was. Er moest flink betaald worden om gegevens die

broer kende dit programma. Ik ondervind geen specifieke problemen, maar wel de gebruikelijke. Veel voornamen die generaties lang in bepaalde families gebruikt worden, zodat je altijd moet opletten. Vooral als neven en nichten met elkaar trouwen.

Het doel dat ik nastreef is slechts het beheer en de instandhouding van de erfenis en indien mogelijk wat uitbreiding. Mijn grootste vondst tot nu toe is geen bijzondere. Wij wisten dat er in het voorgeslacht van mijn vrouw bijzondere mensen waren. Dat is nu bevestigd. Voor mijn kleinkinderen is het grappig dat er portretten van enkele aanverwante voorouders in het Rijksmuseum hangen. Het interesseert hen niet dat voorouders voorzitter waren van de Kamer in 1815, directeur van de Nederlandse bank of andere bijzondere beroepen uitoefenden en weer anderen bij bijzondere gebeurtenissen betrokken waren.

doorgegeven werden door medegebruikers te kunnen lezen. Ik ben toen op zoek gegaan naar een ander programma. Aldaer en Geneaal heb ik geprobeerd. Dit leek mij niet alles. Ik ben toen begonnen met GensDataPro demo. Hier vond ik bijna alles wat ik denk nodig te hebben. Inmiddels heb ik GensDataPro aangeschaft.

Ik zoek de naam Van de Haar, voornamelijk uit Veenendaal. Vóór 1800 kwam de Van de Haar die ik zoek, uit Amerongen. Een van mijn voorouders is geëmigreerd geweest naar Duitsland (Vierssen) en is later weer teruggekomen naar Veenendaal. In Duitsland is een zoon geboren. Ik zou graag willen weten hoe ik aan een kopie van de geboorteakte kan komen.

Mijn doel van de zoekactie is om er achter te komen hoe mijn voorouders leefden.

GENEALOGISCH ERFGOED MAGAZINE

Word nu abonnee!

Maak kennis met dit interessante, in kleur uitgevoerde blad voor genealogen en historisch geïnteresseerden. Het verschijnt 4 x per jaar in een omvang van 32 pagina's in A4 formaat.

Aan de hand van gevarieerde artikelen wordt achtergrondinformatie over het reilen en zeilen van onze voorouders gegeven, maar ook actuele ontwikkelingen in de Genealogie worden niet vergeten.

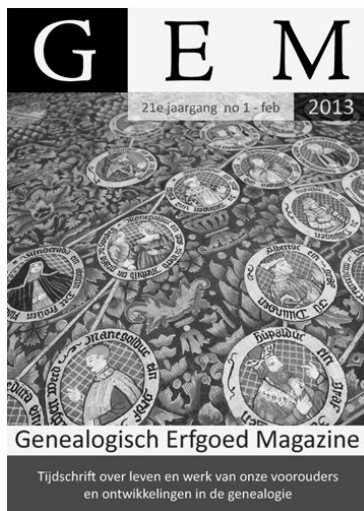
Op de website **www.erfgoed.info** kunt u zien over welke onderwerpen er zoal geschreven wordt.

Ook staat er op de site een *doorbladerbare* recente aflevering.

Neem een proefabonnement!

U ontvangt 4 nummers voor slechts € 10

Het abonnement loopt *automatisch* af

Eindredactie en uitgever: D. Kranen, Molenstraat 73, 6712 CT Ede,

Telefoon: 0318-693803 E-mail: adk@solcon.nl

Scheerder

door Hans Smit (jogrsmi@gmail.com)

In jg. 23 nr. 1 van januari 2014 van dit blad besteedde John van Eekelen aandacht aan Mattheus Scheerder, een vooraanstaande lakendrapenier, die in 1653 voor het eerst in Amersfoort wordt vermeld, daar in 1661 het burgerrecht verwerft, rond dat jaar met een Amersfoortse burgerdochter trouwt en in 1709 in de St.-Joriskerk wordt begraven. De auteur geeft interessante bijzonderheden uit het leven van Mattheus, gebaseerd op gegevens uit de stedelijke archivalia.

Hoewel de auteur dat niet met zoveel woorden zegt, zal hij ongetwijfeld geïnteresseerd zijn in de herkomst van Mattheus. In de jaren 1990 correspondeerde ik met de heer C.J.M. Jansweijer uit Amstel-

veen, die over een kwartierstaat bleek te beschikken van een zekere Johannes Scheerder. De heer Jansweijer had op zijn beurt weer gecorrespondeerd met de heren Ridder uit Nijkerk en Hamel uit Kaatsheuvel. Op grond van dit materiaal en mijn aantekeningen Scheerder het volgende.

In Venlo worden in de eerste helft van de 17de eeuw Scheerders aangetroffen, met de naam fonetisch geschreven zonder een d en met een genitief-s: Scheeres, Scerers, Scherers etc. Ik raadpleegde het rooms-katholieke doopboek, in het Latijn opgesteld, via internet. Ga naar Geneaknowhow.net, klik dan op Digitale bronbewerkingen, kies in het linkermenu Limburg, in-

ternet. Ga dan naar Provincie Limburg, afbeeldingen dtb 1542–1910. Dan kom je op de website van Familyseach.org. Ga dan naar Netherlands, Limburg Province, church records 1542–1910. Klik dan aan Browse through 131.396 images, ga dan naar Rooms-katholiek, klik dan op Venlo, dopen 1615–1663 en dopen 1663–1703.

Daar vinden we een voornaamgenoot van de Amersfoortse Mattheus: Mathias Scheerder, vertrokken uit Venlo in 1638, tr. ald. [niet rk] 24 april 1642 Theodora Decckers [gegevens Jansweijer], die laat dopen: Anna, ged. Venlo (rk) 27 okt. 1642 (vader Mathias Scheeres); Johannes, ged. Venlo (rk) 23 aug. 1645 (v. Mattheus Scerers); Wilhelma, ged. Venlo (rk) 30 juni 1647 (v. Mathias Scherer); Petrus, ged. Venlo (rk) 17 aug. 1650 (v. Mathias Scherrers); Aleidis, ged. Venlo (rk) 26 juli 1655 (v. magistri (?) Mathie Scherers).

Johannes Scheerder, ged. Venlo 23 aug. 1645, huwde Catharina Janssen, ged. Venlo (rk) 10 mei 1650, en vertrok naar Amersfoort. Zij zijn de ouders van Johannes Scheerder, ged. Venlo (rk) 6 febr. 1671, tabakshandelaar te Amersfoort vermeld in 1699, overl. Amersfoort (doodboek Kromme Elleboogkerk) 26 maart 1712, tr. ald. (civ.) 10 aug. 1692 Aertje Hendricks van Middendorp, dr. van Hendrick Hendricksz. van Middendorp en Willemtgen Aertsdr.

24 juli 1692: huwelijksvoorwaarden tussen Johannes Scheerder, geass. door zijn oom Matheus Scheerder, en Aertje Hendricks van Middendorp, geass. door haar va-

der. Hij brengt in de goederen van wijlen zijn moeder: een huis in Venlo ter waarde van 700 gld., een obligatie van 500 gld. op het kerspel Wancle... (Wankum? dorp ten oosten van Venlo, net over de Duitse grens), 200 gld. berustend onder Maria Agnies Dircksen, zijn tante, te Venlo, en andere gelden. De bruid brengt 600 gld. in (AE, ona AT020b001).

Deze akte, niet vermeld door Van Eekelen, stelt de herkomst uit Venlo vast en de familieverwantschap tussen de beide Scheeders, die naar Amersfoort vertrokken. Opmerkelijk is dat zowel Johannes Scheerder als Willem, de oudste zoon van Mattheus en dus Johannes' neef, met een meisje Van Middendorp trouwen. De vermelding van de oom-neef relatie zou inhouden dat Matheus een (oudere) broer moet zijn van de eerste Johannes, en dat beiden dus zoons zijn van de oudst vermelde Mathias in Venlo. De Amersfoortse Matheus, gezien zijn eerste optreden in 1653 geboren rond 1630-1635, zou dan mogelijk uit een eerder huwelijk van Mathias kunnen stammen.

Over de oudste Johannes Scheerder werd een vraag gesteld in Genealogie, het tijdschrift van het CBG, in de eerste jaargang (1995) op p. 77. Zijn nageslacht komt vanaf 1750 vooral voor te Wijk bij Duurstede, Amsterdam en Nijkerk en is rooms-katholiek. Het nageslacht van Matheus Scheerder is door het huwelijk van diens achterkleinzoon Wilhelmus Scheerder in 1748 met de gereformeerde Geertruy Warneke vanaf dat jaar protestant en vaak in Amersfoort gebleven.

Het Mathematics Genealogy Project

door Jelle Kaastra

Genealogie beschrijft vrijwel altijd de relatie tussen mensen gebaseerd op voor- en nageslacht. Al surfend op internet kwam ik

ook een aardig project tegen van de North Dakota State University in Fargo. Het project is te vinden op <http://genealogy.math>.

ndsu.nodak.edu/index.php.

Het doel van dit project is om informatie te verzamelen over alle wiskundigen van de wereld. Meer specifiek gaat het over alle gepromoveerde wiskundigen, dus die met een doctorstitel. Men verzamelt de volledige naam van de persoon, het promotiejaar, de betreffende onderwijsinstelling, de titel van het proefschrift en de naam van de promotor (leermeester).

Een nadere beschouwing van de gegevens op de website laat zien dat er naast wiskundigen ook veel andere wetenschappers op de lijst voorkomen. Zo vond ik – sterrenkundige – mijn eigen naam op deze lijst. Dit soort zaken komt doordat er in het verleden dikwijls verschuivingen optraden in het onderzoek. Zo kan het zijn dat een medicus of een jurist uiteindelijk door dezelfde “voorvader” opgeleid is als een wiskundige. Het voorbeeld hieronder laat zien hoe de “afstamming” verloopt van Grieks via theologie, filosofie, wis- en natuurkunde naar sterrenkunde.

Wiskundigen zouden geen wiskundigen zijn als ze ook niet allerhande statistieken toepassen op hun database, die nog steeds wordt aangevuld. Zo bezet de Nederlandse natuurkundige Leonard Ornstein de vijfde plek op de ranglijst met meeste promovendi: hij leidde er maar liefst 95 op! Manuel Bryennios, in 1315 in Constantinopel promotor van Theodore Metochites, is recordhouder met maar liefst 119.196 wetenschappelijke nakomelingen (stand op 14 november 2014). Op dit moment staan er 184.186 namen in de database.

Hieronder als voorbeeld mijn “wetenschappelijke stamboom”, zoals die op de website van het Mathematics Genealogy Project te vinden is (door klikken en doorklikken).

Ik denk dat er nog veel andere beroeps-
groepen zijn waarbij het mogelijk is om een

lange keten van leermeesters en leerlingen te maken. Men zou kunnen denken aan kunstenaars, onderwijzers, bepaalde ambachtslieden (bijvoorbeeld zilversmeden, maar ook timmerlieden, barbiers, etc.). Wie heeft voorbeelden van zulke andere beroepsafstammingsreeksen? Uw bijdragen zijn welkom in ons blad.

Hieronder volgen naam, Universiteit en jaar van promotie, titel proefschrift (voor zover bekend), en tenslotte tussen haken het aantal directe leerlingen en het totale aantal “nakomelingen”. Merk op dat beide laatste getallen onderlimieten zijn, want de database is nog volop in ontwikkeling.

1. Jelle Sjerp Kaastra (Utrecht 1985), *Solar Flares. An electrodynamical model*.

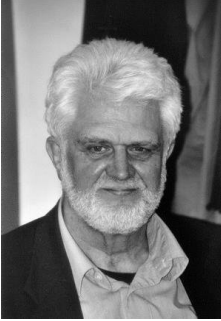

Copromotor van Kaastra: *Jan Kuijpers* (Utrecht 1975), *Collective Wave-Particle Interactions in Solar Type IV Radio Sources* (1, 1).

Kuijpers is gepromoveerd bij Van Bueren en Kuperus (zie onder).

2. Max Kuperus (Utrecht 1965), *The Transfer of Mechanical Energy in the Sun and the Heating of the Corona* (23, 23)

3. Cornelis de Jager (Utrecht 1952), *The Hydrogen-Spectrum of the Sun* (17, 73)

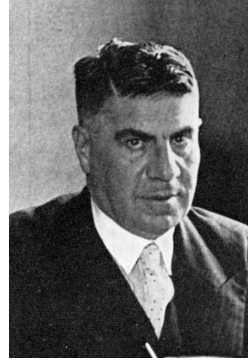
4. Marcel Gilles Jozef Minnaert (Utrecht 1925), *Onregelmatige straalvorming* (16, 155).

Minnaert was aanvankelijk gepromoveerd bioloog maar kwam door de eer-

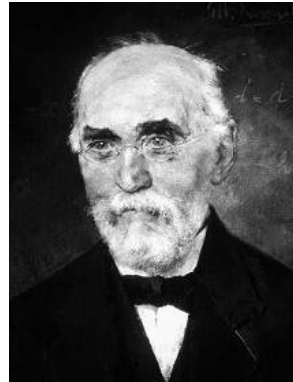
ste wereldoorlog in Nederland terecht, waar hij voor de tweede keer promoveerde, nu in de sterrenkunde. Een van de gebouwen op de Uithof in Utrecht is naar hem genoemd.

5. Leonard Salomon Ornstein (Leiden 1908), *Toepassing der Statistische Mechanica van Gibbs op molekulair-theoretische vraagstukken* (95, 395).

Ornstein heeft maar liefst 95 promoties geleid! Een van de gebouwen van de Universiteit Utrecht is naar hem genoemd.

6. Hendrik Antoon Lorentz (Leiden 1875), *Over de theorie der terugkaatsing en breking van het licht* (25, 826).

Lorentz is wel een van de bekendste Nederlandse natuurkundigen. Hij kreeg in 1902 de Nobelprijs voor natuurkunde.

7. Pieter Leonard Rijke (Leiden 1836), *Specimen physicum inaugurale de origine electricitatis Voltaicae* (6, 3015).

Rijke heeft maar zes promovendi begeleid, maar twee daarvan kregen de Nobelprijs voor natuurkunde (Lorentz en Van der Waals).

8. Pieter Johannes Uylenbroek (Amsterdam 1816), *Specimen geographico-historicum, exhibens dissertationem de Ibn Haukalo geographo, nec non descriptionem Iracae Persicae, cum ex eo scriptore, tum ex aliis manuscriptis Arabicis bibliothecae Lugduno-Batavae petitam* (5, 3076).
(geen portret beschikbaar)

Uylenbroek leerde de exacte wetenschappen in Amsterdam bij Van Swinden, maar promoveerde later in de taalwetenschappen in Leiden.

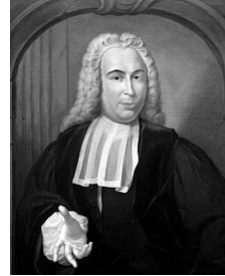
9. Jan Hendrik van Swinden (Leiden 1766), *De attractione* (15, 4379).

Van Swinden was naast de wetenschap ook erg maatschappelijk betrokken; hij

voerde bijvoorbeeld de huisnummering in Amsterdam in. Zijn tweede leermeester was Johann Friedrich Hennert.

10. Johannes Lulofs (Utrecht 1731) *De Aurora boreali* (2, 4381)

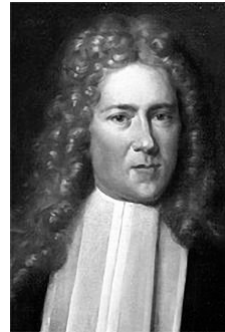

11. Jacob Odé (Utrecht 1721), *De Atmosphaera* (8, 4389).

Odé promoveerde tweemaal: de eerste keer in de "Philosophia", en later in de theologie bij de bekende Hieronymus van Alphen.

12. Joseph Serrurier (Leiden 1690), *De gravitate aeris* (8, 4401).

Ook Serrurier promoveerde tweemaal: eerst in de Philosophia en daarna in de medicijnen.

13. Burchard De Volder (Utrecht 1660), *De*

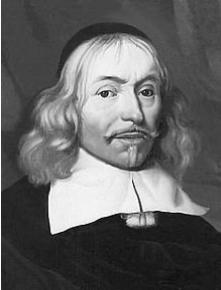
Simplicitate Dei, Echo et Republica (7, 13254). (geen portret beschikbaar)

De Volder was de eerste die in Leiden met experimentele natuurkunde begon, en ook leermeester van de bekende medicus Boerhaave.

14. Johannes de Bruyn (Utrecht 1644), titel proefschrift onbekend (7, 13261)

15. Daniel Berckringer (Groningen 1640) (3, 13264)

16. Martinus Schoock (Utrecht 1636) (1, 13265).

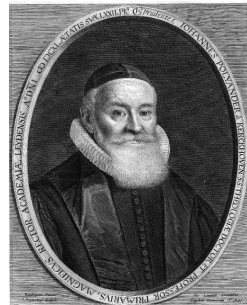

Tussen Schoock en De Bruyn vond de overgang van theologisch en filosofisch onderzoek naar onderzoek in de wis- en natuurkunde plaats. Schoock was

een van de laatste aanhangers van Aristoteles, De Bruyn was een aanhanger van Descartes. Schoock had als tweede leermeester de bekende theoloog Voetius.

17. Henricus Renerius (Leiden 1617), *Disputatio theologica de precatione* (1, 13266) (geen portret beschikbaar)

18. Johannes Polyander van Kerckhoven (Genève 1590), *Theses theologicae de praedestinatione & vtraque specie, electione ac reprobatione* (1, 13267).

Bij Van Kerckhoven geeft de website twee leermeesters. Van Kerckhoven ontving zijn “magister” titel in 1589 bij Junius in Heidelberg; die was op zijn beurt een leerling van Calvijn, een leerling van Wolmar. Wij houden hier de lijn van “promotie” aan, maar komen ook dan op Wolmar uit.

19. Théodore de Bèze (Theodorus Beza) (Orleans 1539) (2, 13280).

Beza was gepromoveerd jurist en werd later een van de bekendste leiders van de reformatie, naaste medewerker en opvolger van Calvijn.

20. Melchior Wolmar (Parijs 1528) (2, 13289)

21. Jacques Lefèvre d'Étaples (Jacobus Faber) (Parijs 1480) (2, 13477)

22. Georgius Hermonymus (2, 119079).
(geen portret beschikbaar)

Hermonymus was afkomstig uit Sparta in Griekenland. Hij was de eerste docent Grieks aan de Sorbonne-

universiteit van Parijs. Een van zijn leerlingen was Erasmus.

Naschrift

Bij het afronden van dit artikel vond ik nog een andere website, waarop nog meer wetenschappelijke “voorouders” te vinden zijn. Het is academictree.org, een organisatie die is opgezet door twee neurochirurgen. Het project is opgezet als een “community project”, een soort wikipedia dus. Op deze site kan men het voorgeslacht van Hermonymus terugvolgen tot de 11e eeuwse Byzantijnse auteur Johannes Mauropous. Van vrijwel alle genoemde namen op deze website kan men meer informatie vinden elders op internet, en inderdaad is er dikwijks sprake van een leerling-leermeester relatie, maar het lijkt mij niet altijd even helder. Zo vermeldt men bijvoorbeeld de reformator Zwingli als leerling van Erasmus, maar voor zover ik kan nagaan is Zwingli weliswaar beïnvloed door Erasmus en hebben beide heren gecorrespondeerd, doch ik heb geen bronnen gevonden die aangeven dat Zwingli in de schoolbankjes bij Erasmus heeft gezeten.

Afbeeldingen

Alle afbeeldingen zijn afkomstig van wikipedia, behalve die van Jelle Kaastra (foto P.D. Kaastra), Kuijpers (Radboud Universiteit), Kuperus (Universiteit Utrecht) en Melchior Wolmar (vom-glauben.de).

Genealogisch onderzoek naar horigen en vrijen in en rond Putten op de Veluwe

door Willem van Maren

Sinds enige tijd is er een website die voor de regio van onze NGV-afdeling heel belangrijk is: <http://odeeby.wordpress.com/>. Het is de site van ODB Genealogical Research. ODB staat voor Paul op den Brouw, een genealoog die in het verleden al heeft

gepubliceerd over de horigen op de (west-) Veluwe, onder andere in Gens Nostra.

De website opent met de mededeling: “Hier vind je de resultaten van het lopende onderzoek naar horigen, keurmedigen en vrijen en hun goederen in Putten, Nijkerk,

Ermelo, Garderen, Harderwijk en Voorthuizen tussen de jaren 855 en 1700.”

Verder lezen we: “Eind jaren zeventig begon OGR (= ODB Genealogical Research) het genealogische onderzoek naar voorouders in Putten. Al snel bleek dat niet alle primaire archiefbronnen bewaard gebleven zijn. Een doop- en trouwboek over de periode 1665–1710 bleken volgens overlevering verloren gegaan te zijn bij een brand in de windmolen te Putten van een van de voorouders die een functie had in de Nederlands Hervormde kerk. De moeilijk te overbruggen kloof en het veelvuldig gebruik van patroniemen maakten het niet eenvoudig de voorouderreeksen verder op te voeren. Daarom werd aan een breder onderzoek begonnen met name in de archieven van de kloosters te Werden, Paderborn en Elten die veel bezittingen hadden in de omgeving van Putten. Ook de graven en hertogen van Gelre bezaten vele goederen in dit gebied. Omdat het goed, de boerderij, bij voorkeur vererfd van vader op zoon en de horige status via de moeder op de kinderen overging, waarbij de dochters die weer doorgaven aan hun kinderen, is het archief van deze goe-

derenbezitters rijk aan genealogische gegevens en historische gegevens over de verschillende soorten goederen. Jaren van onderzoek beginnen nu een overzicht op te leveren over de mensen en hun bezit tussen 855 en 1700.”

Over het verschijnsel horigheid kunt u meer lezen in het themanummer van Gens Nostra dat in februari 1990 is verschenen.

De website is nog in opbouw maar bevat al flink wat patrilineaire en matrilineaire stamreeksen. Verder zijn er lijsten van de geestelijke en hertogelijke goederen en een verpondingsregister van Putten. Veel van de gegevens kunnen ook teruggevonden worden in de publicaties van de Vereniging Veluwe Geslachten (*Herengoederen op de Veluwe en Register van overleden keurmedigen van Putten 1389–1681*). De website presenteert meer gegevens en gaat bovendien verder door een koppeling tussen de personen aan te brengen. De hoeveelheid werk die hiermee gemoed is gegaan is indrukwekkend. De website is nu al interessant en belooft nog veel belangrijker te worden.

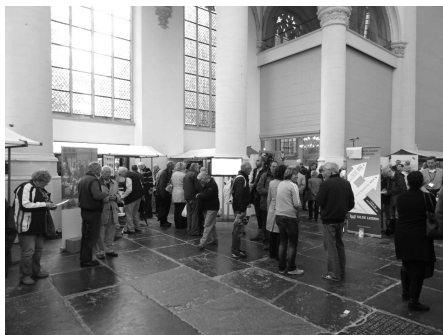
Bijeenkomsten Famillement en open dag archief Gelderland

door Marcel van de Krol

Famillement

Op woensdag 8 oktober 2014 werd in de Hooglandse Kerk in Leiden het tweejaarlijkse Famillement gehouden. Omdat deze kerk in het centrum van Leiden ligt werd geadviseerd met het openbaar vervoer te komen. Vanaf het Centraal Station in Leiden is het een gezellige wandeling door de binnenstad en de hoofdwinkelstraat.

Ikzelf was er om ongeveer een uur of twee en dat was kennelijk het drukste tijdstip.

In de kerk waren ongeveer 70 stands

van verenigingen, stichtingen, instellingen en bedrijven die allemaal wel iets met genealogie of historie te maken hebben. Ook waren er acht buitenlandse organisaties.

Ondanks dat het een vrij grote kerk betreft maakten de 70 stands en de vele bezoekers dat het een drukte van belang was, maar met een uitstekende sfeer.

Uiteraard waren de meest bekende instellingen, verenigingen en organisaties vertegenwoordigd, zoals het Centraal Bureau voor Genealogie (CBG), de Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV), de HCC afdeling genealogie, Familysearch, Geneanet, MyHeritage, Familie in beeld, Coret Genealogie, verborgen verleden, familie-stichtingen en diverse historische verenigingen of historische stichtingen, kortom, zoveel om op te noemen.

Verder was er een uitstekende catering verzorgd door familiebedrijven en liepen er mensen rond om je wegwijs te maken.

Geneanet was de hoofdsponsor en de organisatie lag o.a. in handen van het Centraal Bureau voor Genealogie (CBG) en erfgoed Leiden en Omstreken.

Gelders Archief

Op zaterdag 18 oktober 2014 was er een open dag van het Gelders Archief en de genealogische dag van de HCC afdeling genealogie. Er waren ongeveer 250 geïnteresseerde bezoekers. Er was een genealogische markt met diverse kraampjes o.a. over computerprogramma's en er werden rondleidingen gegeven door de depots van het archief.

Aanwezig met een kraam waren o.a. Geneanet, Centraal Bureau voor Genealogie (CBG), HCC-Genealogie met WieWasWie en stamboom.nl, Aldfaer, PRO-GEN, Coret genealogie, Genealogisch Erfgoed, de Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV), GensDataPro en Reunion.

De gehele organisatie was in het kader van de maand van de geschiedenis met als thema vriend en vijand.

Kort nieuws

door Marcel van de Krol

Samenwerking My Heritage met Aldfaer en Coret genealogie

Op 13 november 2014 heeft My Heritage samenwerkingsverbanden met Aldfaer en Coret genealogie en een nationale televisiereclamecampagne aangekondigd. Zoals bekend is My Heritage een website waarop

je door middel van een gedcombestand al je stamboomgegevens kunt uploaden en op internet presenteren. Doordat je gegevens automatisch worden vergeleken met miljoenen andere stamboomgegevens worden zogenaamde smartmatches en/of record matches gegenereerd. Daar krijg je dan bericht

van en die kun je dan wel of niet toevoegen aan je stamboom.

Aldfaer is een programma waarmee je op je eigen computer je gegevens kunt invoeren, bewerken of uitvoeren als kwartierstaat, parenteel, website en nog veel meer.

Coret genealogie, genoemd naar Bob Coret, is de verzamelnaam van o.a. Genealogie-Online, het stamboomforum, de Genealogie werkbalk en nog enkele zaken.

Op de diverse blogs, forums en sociale media zijn de meningen over deze samenwerking heel verschillend. Sommige genealogen zijn bang dat je gegevens bij MyHeritage terecht komen en de hele wereld overgaan, ook al verwijder je ze weer, maar anderen zien juist meer mogelijkheden door deze samenwerking.

Wel is het zo dat je voor My Heritage moet betalen als je meer dan 250 personen invoert. My Heritage is dan ook een

commerciële instelling terwijl Coret genealogie en het programma Aldfaer juist gratis zijn. Hoe dit zich verder gaat ontwikkelen is op het moment van schrijven nog niet bekend. Bob Coret zegt dat de gegevens van Genealogie-Online niet op My Heritage terecht komen maar alleen worden vergeleken en als er matches zijn krijg je daarvan een melding. Zelf had Genealogie-Online ook al vergelijkingen met andere stamboomgegevens, aanknopingspunten genoemd.

Eigendom WieWasWie van STAP naar CBG

Op 11 november 2014 is het eigendom van de website WieWasWie van de Stichting Archief Programmatuur (STAP) overgedragen aan het Centraal Bureau voor Genealogie (CBG). Wat dit voor verdere gevolgen heeft voor de genealoog en of WieWasWie (gedeeltelijk) gratis zal blijven is momenteel nog niet bekend.

Vacature redactie

door Arie van Herk

Na het overlijden van Nette Sjamaar is een vacature ontstaan in de redactie die we graag willen invullen. Met vijf personen een redactie vormen werkt prima en de belasting wordt hiermee verdeeld.

We zijn een enthousiast team waarbij we allemaal fungeren als tekstschrijver. Naast dit schrijven heeft elk redactielid een aandachtsgebied in de uitvoering van activiteiten. Jelle doet de verwerking en opmaak van de verhalen naar een blad, Marcel doet interviews en verslaglegging lezingen, Thijs doet verslaglegging lezingen en taalkundige

aspecten van alle stukken. De verzending geschiedt door mevrouw Koning en zelf doe ik de organisatorische aspecten rondom het ontstaan van het blad. We houden drie maal per jaar een redactievergadering, voorafgaand aan ieder nummer, en hebben veel onderling contact per e-mail en bij onze activiteiten.

Vind je het leuk om in zo'n dynamisch team een bijdrage te gaan leveren aan ons afdelingsblad dan ben je van harte welkom. De contactgegevens staan voorin dit blad, we kijken uit naar je reactie!

Inhoudsopgave

Ten geleide	1
Colofon	1
Lezingen & Activiteiten	2
Ledenbestand	5
Van uw voorzitter	6
De valkuil van naamsveranderingen	6
Kastelen in de Gelderse Vallei	8
Stel je voor	9
Scheerder	11
Het Mathematics Genealogy Project	12
Genealogisch onderzoek naar horigen en vrijen in en rond Putten op de Veluwe	17
Bijeenkomsten Famillement en open dag archief Gelderland	18
Kort nieuws	19
Vacature redactie	20

